

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
МУСЛЮМОВСКИЙ
МУНИЦИПАЛЬНЫЙ РАЙОН
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
СТАРОКАРАМАЛИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МӨСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИСКЕ КАРАМАЛЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

423982, Р.Т. Муслюмовский район, с. Старые Карамалы, ул. Кооперативная 115а,
Skarm.Mus@tatar.ru тел. (8-85556) 3-54-25
ИНН 1629003858, КПП 162901001, ОГРН 1061687001144, ОКАТО 92242870001.

с. Старые Карамалы

« 29 » 09 2020 г.

КАРАР №13

Эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру Тәртибен раслау турында

Эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру максатларында, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга таянып, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 157 һәм 269.2 статьялары нигезендә, Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Иске Карамалы авыл жирлеге башкарма комитеты **КАРАР БИРЭ:**

1. Эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру Тәртибен әлеге карарга кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә «Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталы»нда <http://pravo.tatarstan.> веб-адресы һәм Мөслим муниципаль районының Иске Карамалы авыл жирлегенә Иске Карамалы Иске Карамалы веб-адресы буенча урнаштыру юлы белән халыкка игълан итәргә.

3. Әлеге карарның үтәлеп контрольлә тотуны үз өстемдә калдырам.

Иске Карамалы башкарма
комитет житәкчесе

Л.М.Хәлиуллина

Татарстан Республикасы
Мөслим муниципаль районының
Иске Карамалы авыл жирлеген
башкарма комитетының
2020 елның 29.09.
Иске Карамалы 13 номерлы
карамына кушымта

Эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру Тәртібе

Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Тәртип Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Иске Карамалы авыл жирлеген башкарма комитетында эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын оештыруга һәм уздыруга таләпләр билгели (алга таба - Жирлек):

1.2. Әлеге Тәртипнең максаты:

- Жирлек бюджеты акчаларын максатчан һәм нәтижәле файдалануны бәяләү;
- бухгалтерлык хисабы һәм хисаплылыкның дәрәслеген раслау, шул исәптән муниципаль программаларны гамәлгә ашыру турында;
- бюджет законнарын һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы башка норматив актларны үтәүне бәяләү.

1.3. Эчке финанс контроле һәм эчке финанс аудиты жирлекнең (алга таба - комиссия) вазыйфай затлары тарафыннан, бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә (алучыларга) һәм аларга караган жирлек бюджеты акчаларын алучыларга карата, жирлек бюджеты керемнәре администраторларына, жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarы администраторларына карата башкарыла.

2. Аудитның эчке муниципаль финанс контроле объектлары:

2.1. Эчке муниципаль финанс контроле һәм эчке финанс аудиты объектлары (алга таба - контроль (аудит) булып тора:

- Жирлек башкарма комитеты, бюджет акчаларын баш бүлүче (алучы), бюджет керемнәренә баш администраторы, жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarының баш администраторы буларак.

3. Эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын оештыру

3.1. Эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын тормышка ашырганда тикшерүләр, ревизияләр, обследованиеләр (алга таба – контроль чаралар) үткәрелә:

- аерым финанс һәм хужалык операцияләренә законлылыгын документаль һәм фактик өйрәнү буенча контроль гамәлләр кылуны, билгеле бер чорга контроль объекты эшчәнлегенә карата бюджет (бухгалтерлык) исәбе һәм бюджет (бухгалтерлык) хисаплылыгының дәрәслеген тикшерү;

- ревизия – аерым финанс һәм хужалык операцияләренә законлылыгын документаль һәм фактик өйрәнү буенча контроль гамәлләр кылуны, билгеле бер чорга контроль объекты эшчәнлегенә карата бюджет (бухгалтерлык) исәбе һәм бюджет (бухгалтерлык) хисабының дәрәслеген тикшерү;

- тикшерү (обследование) - контроль объекты эшчәнлегенә билгеле бер өлкәсе торышын анализлау һәм бәяләү.

3.2. Эчке муниципаль финанс контролен (аудитын) гамәлгә ашыру буенча контроль чаралар расланган план нигезендә үткәрелә.

3.3. Эчке муниципаль финанс тикшерүе (аудит) чараларын планлаштыру элегрәк үткәрелгән тикшерүләр нәтижәләрен исәпкә алып, беренчел документларны,

бухгалтерлык исәбе регистрларын, норматив документларны, планлы, хисап мәгълүматларын, бюджет законнарын, бюджет акчаларын максатсыз һәм (яки) нәтижәсез куллануны, бухгалтерлык (бюджет) исәбенә һәм хисаплылыкның дәрәҗә булмавы турында фаразларга мөмкинлек бирә торган бүтән төр мәгълүматларны өйрәнү юлы белән, шулай ук, елына бер тапкырдан да ким булмаган вакыт эчендә контрольлекне исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

3.4. Кирәк булганда, планнан тыш контроль чаралар үткәрелергә мөмкин.

3.5. Еллык тикшерү планы Жирлек башлыгы тарафыннан раслана.

3.6. Планнан тыш тикшерүләр Жирлек башлыгы йөкләмәсе буенча үткәрелә.

3.7. Планлы һәм планнан тыш тикшерүләр жирлек башлыгы чыгарган күрсәтмә нигезендә үткәрелә, анда түбәндәгеләр күрсәтелә: контроль объектының исеме, тикшерелә торган чор, тикшерү темасы һәм нигезе, эш төркеме составы һәм тикшерү чарасын үткәрү вакытлары.

3.8. Контроль чарасын үткәрү турында контроль объектына язмача хәбәрнамә белән хәбәр ителә.

3.9. Планнан тыш тикшерү чаралары контроль объектына язмача хәбәрнамә ителмичә үткәрелә.

3.10. Эчке финанс контролен оештыруны жайга сала торган нормалар эчке финанс аудитын оештыруга да кагыла.

4. Эчке финанс контролен үткәрү

4.1. Жирлек башкарма комитеты:

а) Жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүче буларак, түбәндәгеләр буенча эчке финанс контролен гамәлгә ашыра:

- чыгымнар буенча жирле бюджетны төзү һәм үтәү, баш идарәче һәм ана ведомство буйсынуындагы жирле бюджет акчаларын алучылар тарафыннан бюджет хисаплылыгын төзү һәм бюджет исәбен алып бару буенча эчке стандартларны һәм процедураларны үтәү;

- бюджет акчаларын куллануның экономиялелеген һәм нәтижәлелеген арттыру чараларын эзерләү һәм оештыру;

б) жирлек бюджеты керемнәренә баш администраторы буларак, чыгымнар буенча бюджетны төзү һәм үтәү, баш идарәче тарафыннан бюджет хисаплылыгын төзү һәм бюджет исәбен алып бару буенча эчке стандартларны һәм процедураларны үтәүгә юнәлдерелгән эчке финанс контролен гамәлгә ашыра;

в) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы буларак, бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджетны төзү һәм үтәү, әлеге жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы тарафыннан бюджет хисаплылыгын төзү һәм бюджет исәбен алып бару буенча эчке стандартларны һәм процедураларны үтәүгә юнәлдерелгән эчке финанс контролен гамәлгә ашыра.

4.2. Тикшерү чарасын үткәрүгә керешеп, тикшерү объектына тикшерү чарасын үткәрү турында күрсәтмә күчәртмә тапшырыла.

4.3. Эшче төркем җитәкчесе һәм әгъзалары хокуклы:

- контроль объектының территориясендә, административ биналарында һәм хезмәт биналарында булуырга;

- үзенең оештыру-техник чараларын, шул исәптән компьютерлар, ноутбуклар, калькуляторлар, телефоннар кертергә, чыгарырга һәм алардан файдаланырга;

- контроль чаралар максатларына ирешү өчен, барлык кирәкле документларны алырга (белешмәләр, язма аңлатмалар һәм башка документлар);

- документларның күчәртмәләрен кәгазьдә дә, электрон рәвештә дә алырга һәм контроль чара материалларына җәлеп итәргә;

- автоматлаштырылган системаларның мәгълүмати ресурсларыннан файдалану мөмкинлеген алырга;

- тикшерелүче мәсьәләләрнең асылы буенча телдән аңлатмалар алырга.

4.4. Контроль чара барышында түбәндәгеләр буенча контроль гамәлләр үткәрелә:

- исәп регистрларындагы язмаларны беренчел исәп документлары белән чагыштыру юлы белән бюджет (бухгалтер) исәбендә һәм бюджет (бухгалтер) хисабында кылынган финанс һәм хужалык операцияләренең тулы, үз вакытында һәм дөрөс чагылдырылуы;

- жирлекнең муниципаль милкендәге товар-матди кыйммәтләрнең, акчалата чараларның һәм кыйммәтле кәгазьләрнең фактта булуы, сакланышы һәм дөрөслеге, исәп-хисапларның, куелган товарлар күләменең, башкарылган эшләрнең һәм күрсәтелгән хезмәтләрнең, чыгымнарны һәм финанс нәтижәләрен формалаштыру буенча операцияләренең һәм финанс нәтижәләренең дөрөслеге;

- контроль объектының бюджет (бухгалтер) исәбен һәм бюджет (бухгалтер) хисаплылыгын куюы һәм торышы;

- матди кыйммәтләр һәм акчалар хәрәкәтенә карата, чыгымнарны формалаштыруның дөрөслегенә, керемнең тулылыгына, акчаның һәм матди кыйммәтләрнең сакланышына һәм факттагы булуына, башкарылган эшләрнең һәм күрсәтелгән хезмәтләрнең дөрөслегенә карата агымдагы контрольнең булуы һәм торышы;

- расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтижәләгә, адреслылыгы һәм максатчан характеры;

- максатчан билгеләнешле бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар, шулай ук башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре алучыларның аларны биргәндә билгеләнгән шартларын, максатларын һәм тәртибен үтәве;

- бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча керемнәрне һәм түләүләрне планлаштыру (прогнозлау);

- тикшерү объекты карамагына бүлеп бирелгән бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларын түләү өчен билгеләнгән ассигнованиеләрне куллануның адреслы һәм максатчан характеры;

- бюджет сметаларының үтәлеше, агымдагы эшчәнлек, бюджет хисаплылыгы белән бәйлә чыгымнарның нигезле булуы;

- хокук бозуларны бетерү, матди зыянны каплау, алдагы тикшерү чаралары нәтижәләре буенча гаепле затларны җавапчылыкка тарту буенча контроль (аудит) объекты тарафыннан чаралар күрү.

Контроль чаралар барышында шулай ук персоналның эш вакытында эш урыннарында булуын һәм уку планының дәрәсләрне үткәргү графигы белән тәңгәл килүен тикшереп тору гамәлгә ашырыла.

4.5 Контроль чаралар расланган план нигезендә үткәрелә.

4.6. Тикшерү һәм ревизия нәтижәләре акт белән, тикшерүнеке (обследованиене) — бәяләмә белән рәсмиләштерелә.

4.7. Акт кереш, тасвирлау һәм йомгаклау өлешләреннән тора.

4.8. Тикшерү яки ревизия акты ике нөсхәдә төзелә һәм тикшерү чарасын гамәлгә ашыручы вазыйфай затлар тарафыннан имзаланган.

4.9. Тикшерү яки ревизия актының бер нөсхәсе контроль оешмасы җитәкчесенең танышу турындагы билгесе белән комиссия рәисендә саклана, икенчесе, законнар нигезендә карарлар кабул итү һәм карау өчен, администрация башлыгына җибәрелә.

4.10. Акт нигезләмәләре белән килешмәгән яки аның аерым нигезләмәләрен төгәлләштерү максаты белән контрольлек объекты җитәкчесе актны алганнан соң җиде эш көне эчендә, актның аерылгысыз өлеше булган үз искәрмәләрен (каршылыкларын) эчке финанс контроле органына җибәргә хокуклы, аларга контроль органы һәр каршылык (кисәтү) буенча бәяләмәне җиде эш көне эчендә бирергә тиеш.

4.11. Ачыкланган җитешсезлекләрне бетерү буенча чараларның барышын Авыл жирлегә башлыгы контрольдә тота

5. Эчке финанс аудитын үткәрү

5.1. Эчке финанс аудиты түбөндөгө максатларда функциональ бэйсезлек нигезендө контроль (аудит) объектларына карата гамэлгә ашырыла:

- эчке финанс контроленең ышанычлылығын бәяләү һәм аның нәтижәләлеген арттыру буенча тәкъдимнәр эзерләү;
- бюджет хисаплылығының дөрөслөгөн һәм бюджет исәбен алып бару тәртибенең Россия Федерациясе Финанс министрлығы тарафыннан билгеләнгән бюджет исәбе методологиясенә һәм стандартларына туры килүен раслау;
- бюджет акчаларын файдалануның экономияләлеген һәм нәтижәләлеген арттыру буенча тәкъдимнәр эзерләү.

5.2. Эчке финанс аудитын үткәргәндә өлкә акчаларыннан һәм өлкә милкеннән файдалануны регламентлаучы законнарның һәм башка норматив хокукый актларның үтәлешен, шулай ук бюджет (бухгалтер) исәбе һәм хисаплылык формасын һәм эчтәлеген билгели торган норматив хокукый актлар таләпләренең үтәлешен тикшерү гамэлгә ашырыла.

5.3. Эчке финанс контроленең ышанычлылығын бәяләү һәм аның нәтижәләлеген арттыру буенча тәкъдимнәр эзерләү максатында контроль (аудит) субъекты түбөндөгө мәсьәләләрне тикшерә:

- эчке финанс контроленең гамэлгә ашыру тәртибен, рәвешләрен, методларын һәм периодиклығын билгели торган норматив хокукый актлар булу, аларның Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләренә туры килүен тикшерү;
- календарь елга төзелгән һәм расланган контроль (аудит) субъекты тарафыннан план булу;
- планда каралган контроль чараларның тулы һәм үз вакытында үтәлеше;
- контроль чараларны оештыру һәм уздыру таләпләрен үтәү;
- үткәрелгән тикшерү чараларының рәсмиләштерелгән материалларының булуы;
- контроль чаралар нәтижәләре буенча актны рәсмиләштерүгә карата таләпләрне үтәү;
- контроль чаралар үткәрү мәсьәләләре буенча гражданнар һәм оешмаларның мөрәжәгатъләрен үз вакытында карау;
- контроль эшчәнлек турында хисап булу, анда контроль чаралар нәтижәләрен чагылдыруның дөрөслөгө һәм тулылығы;
- программаларны, ярдәмче программаларны, чараларны үтәгәндә максатчан күрсәткечләрне анализлау;
- алдагы контроль чарасы тарафыннан ачыкланган житешсезлекләрне бетер;
- аның нәтижәләрен рәсмиләштерүгә эчке финанс контроленең уздыру өлешендә башка мәсьәләләр.

5.4. Бюджет хисаплылығының дөрөслөгөн һәм Россия Федерациясе Финанс министрлығы билгеләгән бюджет исәпкә алу методологиясен һәм стандартларын бюджет исәбенә алып бару тәртибенең туры килүен раслау максатында түбөндөгө мәсьәләләрне тикшерүне гамэлгә ашыра:

- бюджет төзү һәм үтәү, бюджет хисабы төзү һәм бюджет исәбен алып бару;
- бюджет (бухгалтерия) хисаплылығын тикшерү, аның дөрөслөгөнә, аны төзү һәм бирүнең үз вакытында булуына анализ ясау;
- дебитор һәм кредитор бурычларын анализлау, аны киметү һәм түләтү буенча тәкъдимнәр эшләү;
- бюджет исәбенең беренчел күрсәткечләрен анализлау;
- бюджет исәбендә һәм хисаплылыкта житешсезлекләрне һәм хокук бозуларны ачыклау;
- бюджет исәбен алып бару өчен программа-техник комплекс булу;
- бюджет хисаплылығының дөрөслөгөнә аудит үткәрү һәм бюджет исәбен алып бару тәртибенең туры килүе өлешендә башка мәсьәләләр.

5.5. Икътисадый булуны арттыру һәм бюджет акчаларыннан файдалануның нәтижәләлеген арттыру тәкъдимнәрен эзерләү максатында финанслар белән идарә итү

буенча контроль (аудит) объектлары эшчәнлегенә анализ ясаганда һәм бәя биргәндә түбәндәгеләр гамәлгә ашырыла:

- бюджет акчаларыннан файдалануның нәтижелелеген анализлау, финанс резервларын, шулай ук өстәмә финанс ресурсларын (эшчәнлекнең керем китерә торган акчаларыннан, максатчан программаларда катнашудан һ.б.) жәлеп итү юнәлешләрен ачыклау;

- проектлар һәм программаларның нәтижеләрнең билгеләнгән максатларга, нәтижелелекнең планлаштырылган күрсәткечләренә туры килү-килмәвен тикшерү;

- бюджет йөкләмәләрен вақытында финанслау өчен кирәкле норматив хокукый актлар эшләнең һәм кабул итүнең үз вақытында башкарылуын анализлау.

5.6. Уздырылган тикшерү нәтижеләре буенча контроль субъектының (аудит) вазыйфай затлары тарафыннан эчке финанс аудиты нәтижеләре турында бәяләмә (алга таба - нәтижә) төзелә, анда ачыкланган хокук бозуларны һәм житешсезлекләрне бетерү, жыелган дәлиләр нигезендә эчке финанс контроленең нәтижелелеген арттыру буенча тәкъдимнәр күрсәтелә.

5.7. Йомгак төзү алдыннан алынган дәлиләрнең ни дәрәжәдә житәрлек һәм тиешле булуын бәяләргә тәкъдим ителә.

Дәлиләр фактларга нигезләнгән мәгълүмат ышандырырлык булса, житәрлек дип санала.

Әгәр мәгълүмат иң тулы һәм ышанычка лаек булса, ышанычлы дәлиләр дип санала.

Мәгълүмат күзәтүләрне һәм рекомендацияләрне расласа, төгәл дәлиләр булып тора.

Әгәр мәгълүмат контроль субъектына (аудит) үз максатларына ирешергә ярдәм итсә, файдалы дәлиләр дип санала.

Күрсәтмәләр ясалган нәтижеләрне һәм тәкъдимнәрне нигезләргә тиеш.

5.8. Бәяләмә ике нөсхәдә төзелә һәм кереш, аналитик һәм йомгаклау өлешләреннән торырга тиеш.

5.9. Бәяләмәне контроль субъектының (аудит) эш төркеме имзалай, ул контроль субъекты (аудит) житәкчесе белән килештерелә һәм тикшерүнең соңгы көненнән дә соңга калмыйча имза салу өчен контроль (аудит) объектына жиберелә.

5.10 Эчке финанс аудитын үткәрү нәтижеләре буенча контроль ачыкланган хокук бозуларны һәм житешсезлекләрне бетерү, эчке финанс контроленең нәтижелелеген арттыру буенча тәкъдимнәрне нәтижәле гамәлгә ашыруны тәэмин итүдән гыйбарәт һәм Жирлек башлыгы тарафыннан гамәлгә ашырыла.